

Letnik 1915.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos LXXXV. — Izdan in razposlan 1. dne julija 1915.

Vsebina: (Št. 183—187.) 183. Razglas o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila in krojaštvo v Ogrskem Gradišču. — 184. Ukaz, s katerim se dopolnjuje Šesti ukaz o odlogu (cesarski ukaz z dne 25. maja 1915. l.). — 185. Ukaz o vplivu vojnih dogodkov na pravočasno izvršitev poravnalnega postopanja. — 186. Cesarski ukaz zaradi naredb o izdelovanju žganja in zaradi zvišanja doklade k žganjarini. — 187. Ukaz, s katerim se izpreminja ukaz o dokladi k žganjarini z dne 23. januarja 1914. l.

183.

Razglas trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za javna dela z dne 17. junija 1915. l.

o izpričevalih ženske obrtne šole za šivanje perila
in krojaštvo v Ogrskem Gradišču.

Ženska obrtna šola za šivanje perila in krojaštvo v Ogrskem Gradišču se na podstavi § 14 d, odstavka 3, zakona z dne 5. februarja 1907. l. (drž. zak. št. 26), oziroma ukaza trgovinskega ministra v porazumu z ministrom za bogočastje in nauk z dne 26. julija 1907. l. (drž. zak. št. 180) vzprejema v seznamek tistih obrtnih učilišč, kojih izpričevala nadomeščajo dokaz redno dovršenega učnega razmerja, ako ženske zglasé na ženske in otroške obleke omejeno krojaško obrt.

Trnka s. r.

Schuster s. r

184.

Ukaz vsega ministrstva z dne 28. junija 1915. l.,

s katerim se dopolnjuje Šesti ukaz o odlogu
(cesarski ukaz z dne 25. maja 1915. l. [drž.
zak. št. 138]).

Na podstavi § 27 cesarskega ukaza z dne 25. maja 1915. l. (drž. zak. št. 138) se ta ukaz izpreminja in dopolnjuje tako:

Čl. I.

V § 21, odstavek 1, se po besedah „ki so nastale pred 1. dnem avgusta 1914. l.“ vstavlja: „nadalje za terjatve za plačilo obresti in za vračila glavnice iz delnih zadolžnic, ki so se izdale pred tem dnevom“.

Čl. II.

§ 24; odstavek 1, naj se glasi:

„(1) Osebam, ki imajo svoje stanovanjše (sedež) ali svoj stalni opravični zavod v ozemlju,

v katerem je okrajno sodišče zaradi vojnih dogodkov začasno ustavilo svoje delovanje ali preložilo svoje stajališče, ali v ozemlju, ki ga je po oblastvenem naročilu moral zapustiti znaten del prebivalstva, lahko naprošeno sodišče dovoli odlog za dolžnosti vsake vrste (§§ 18 in 19) in pravitako izreče, da pravne škode, ki so se dogovorile za primer ne pravočasne izpolnitve, izvzemši dolžnost plačati zamudne obresti, ne nastopijo ali se odpravijo. Določila § 23 se uporabljajo na take osebe brez ozira na vrsto terjatve, kateri v prid se opravlja izvršba.“

Čl. III.

Po § 24 je vstaviti:

„Posebna določila za južno bojišče.

§ 24 a.

(1) Ako ima kateri izmed kreditnih zavodov, imenovanih v naslednjem, svoj sedež v Dalmaciji, na Primorskem ali v okoliših okrožnih sodišč Rovereto in Trident, se more v enem koledarskem mesecu zahtevati le:

a) od delniških bank, kojih osnovna glavnic ne znaša več nego en milijon kron, na podstavi pred 21. dnem maja 1915. l. nastalih terjatev iz tekočega računa in iz vlog na blagajnične liste plačilo do višine 3 odstotkov 21. dne maja 1915. l. obstoječe terjatve, najmanj pa 400 K in največ 1000 K, nadalje na podstavi terjatev iz vlog na vložno knjižico, ki so se vložile pred 21. dnem maja 1915. l., plačilo do višine 200 K iz vsake vloge;

b) od hranilnic na podstavi terjatev iz vlog na vložno knjižico, ki so se vložile pred 21. dnem maja 1915. l., plačilo do višine 200 K iz vsake vloge;

c) od kreditnih zadrug, izvzemši raiffeisenovke, na podstavi pred 21. dnem maja 1915. l. nastalih terjatev iz tekočega računa plačilo do višine 2 odstotkov tiste terjatve, najmanj pa 200 K in največ 500 K, nadalje na podstavi terjatev iz vlog na vložno knjižico, ki so se vložile pred 21. dnem maja 1915. l., plačilo do višine 100 K iz vsake vloge;

d) od raiffeisenovk na podstavi pred 21. dnem maja 1915. l. nastalih terjatev iz tekočega

računa ali iz vlog na vložno knjižico, ki so se vložile pred 21. dnem maja 1915. l., plačilo do višine 50 K iz vsake vloge.

(2) Določila § 4, odstavek 4, in § 6 se primerno uporabljajo.

§ 24 b.

(1) Obrtnikom in kupčevalcem, ki imajo svoje stanovališče ali svoj stalni opravični zavod v mestu Trstu z okolico in kojih obrat ne presega v odstavku 2 oznamenjenega obsega, je za zasebnopravne, pred 21. dnem maja 1915. l. nastale denarne terjatve dovoliti sodniški odlog (§§ 18, 19 in 23) tudi brez dokaza v § 18, odstavek 1, oznamenjenih pogojev; to določilo se ne uporablja na terjatve, oznamjene v § 2, št. 1, 2, 4 do 7 in 10, nadalje na terjatve za prodane reči ali dobavljeno blago na podstavi pogodb, ki so bile sklenjene pred 21. dnem maja 1915. l., ako se je izročitev ali dobava izvršila ali se izvrši šele po 20. dnevu maja 1915. l., razen ako jo je bilo izvršiti pred 21. dnem maja 1915. l.

(2) Določilo odstavka 1 velja za kupčevalce, ki prodajajo blago na drobno in nimajo več nego dva pomožna delavca, in za druge obrtnike, ki nimajo več nego pet pomožnih delavcev.

(3) Dolžnik mora dokazati, da so dani ti pogoji, z izpričevalom trgovinske in obrtne zbornice, v katerem mora biti število pomožnih delavcev navedeno.

§ 24 c.

Pri menicah ali čekih, ki so plačni v enem izmed ozemelj, oznamenjenih v § 24 a, se domneva, da je meničnoopravno dejanje, ki ga je bilo ali ki ga je opraviti po 21. dnevu maja 1915. l., izostalo zaradi nepremagljive ovire (višje sile), ako se ni v resnici opravilo pravočasno.

§ 24 d.

Banke, hranilnice, drugi kreditni zavodi in zavarovalnice, ki imajo v katerem v § 24 a oznamenjenih ozemelj svoj sedež ali podružnico in so zaradi vojne preložile pretežni del blagajniške službe od tam v ozadje, niso dolžni izpolnjevati zaveznosti na kraju svojega prejšnjega upravljanja blagajnice, temveč lahko izpolnjujejo v kraju, v katerega so preložili svojo blagajnično službo.

Čl. IV.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Stürgkh s. r.	Georgi s. r.
Hochenburger s. r.	Heinold s. r.
Forster s. r.	Hussarek s. r.
Trnka s. r.	Schuster s. r.
Zenker s. r.	Engel s. r.
Morawski s. r.	

185.

Ukaz pravosodnega ministra z dne 28. junija 1915. l.

o vplivu vojnih dogodkov na pravočasno izvršitev poravnalnega postopanja.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 29. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 227) in čl. III, št. 8, cesarskega ukaza z dne 10. decembra 1914. l. (drž. zak. št. 337) se ukazuje tako:

§ 1.

Ako teče poravnavno postopanje na zbornem sodišču na Gališkem, v Bukovini, v Dalmaciji ali na Primorskem ali na okrožnih sodiščih Bolcan, Trident ali Rovereto ali ako ima poravnavni dolžnik svoje stanovališče (sedež) ali svoj stalni opravični zavod v okolišu, v katerem je okrajno sodišče zaradi vojnih dogodkov začasno ustavilo svoje delovanje ali preložilo svoje stajališče, ali v okolišu, ki ga je moral znaten del prebivalstva zapustiti po oblastvenem naročilu, more poravnavno sodišče skleniti nadaljevanje poravnalnega postopanja, ako se zaradi vojnih dogodkov postopanje, kakor je pričakovati, ne more v redu izvršiti v zakonitem roku.

V takih primerih je ustaviti postopanje, ako se poravnavni predlog ni sprejel v 90 dneh po odpravi ovire, najkasneje v 90 dneh po sklepu miru.

§ 2.

Nedopustno je nadaljevati postopanje, ako so poravnavni predlog odklonili upniki, kojih terjatve znašajo skupaj več nego eno četrtino skupne vsote vseh terjatev, ki imajo pravico glaso-

vanja, in ako se poravnavni narok ne more več podaljšati po § 45 poravn. r.

§ 3.

Ako se sklene nadaljevanje poravnalnega postopanja, mora poravnavno sodišče ukreniti hkratu, ako treba, naredbe v zmislu § 3, odstavek 4, poravn. r., ki služijo za zavarovanje imovine.

§ 4.

Ta ukaz dobi moč z dnem, katerega se razglasi.

Hochenburger s. r.

186.

Cesarski ukaz z dne 30. junija 1915. l.

zaradi naredb o izdelovanju žganja in zaradi zvišanja doklade k žganjarini.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

§ 1.

Z začetkom veljavnosti tega cesarskega ukaza se ne smejo več ustanavljati in začeti obratovati:

1. nove potrošniki zavezane, ne kmetijske žganjarnice (§ 7 zakona z dne 20. junija 1888. l. [drž. zak. št. 95] v besedilu cesarskega ukaza z dne 17. julija 1899. l. [drž. zak. št. 120] [zakon o žganjarini]),

2. nove čistilnice za špirit.

Od istega časa počenši se v obstoječih obratih v prvem odstavku imenovanih vrst ne smejo več izvršiti razširitve ali izpremembe, s katerimi se more povečati izdelovanje, nadalje v kmetijskih žganjarnicah ne razširitve ali izpremembe, s katerimi se omogoči izdelovanje večje nego za take žganjarnice dopustne največje množine.

Priprave, s katerimi se more izdelovati iz drozge neposrednje čiščeni špirit, nadalje naprave za čiščenje špirta v kmetijskih žganjarnicah spadajo gledé uporabljanja sprednjih določil pod pojem čistilnice za špirit.

Obnoviti razdejane obratne naprave je dopustno, ne kraté uporabljajna določil odstavkov 2 in 3.

Finančni minister more v porazumu s trgovskim ministrom in poljedelskim ministrom od primera do primera dovoliti izjeme od prepovedi, izrečenih v odstavkih 1 in 2 tega paragrafa, ako zahtevajo to produkcijske ali tržne razmere.

§ 2.

Prepovedano je narejati žgane opojne pijače iz sirovega (patoke ne oproščenega) špirita po mrzli poti ali tudi z destilacijo.

Prestopke te prepovedi kaznujejo politična oblastva prve stopnje z denarnimi kaznimi do 1000 K ali z zaporom do 2 mesecev.

§ 3.

Finančni minister je pooblaščen v porazumu s trgovskim ministrom in s poljedelskim ministrom vsakočasno določiti najvišje cene za prodajanje špirita od žganjarnice, čistilnice in svobodnega sklada, in sicer tako za špirit, ki se odnaša proti plačilu davka, kakor tudi za špirit, ki se odnaša neobdačen.

§ 4.

Z veljavnostjo od 1. dne septembra 1915. l. se znižuje izmera benifikacije za žganje, ki se izdeluje v kmetijskih žganjarnicah in odnaša, vračunivši v nižji postavek potrošnine (§ 7, št. 1, lit. a zakona o žganjarini), za dve kroni za hektoliter alkohola.

§ 5.

Izmera doklade k žganjarini, ki se pobira na podstavi člena 1, lit. A, odstavek 2, zakona z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 11), se zvišuje za 20 h, to je na 70 h od litra alkohola.

Kolikor obstojajo na dan razglasitve tega ukaza pogodbene dolžnosti o dobavljanju obdačenega žganja iz potrošniki zavezane žganjarnice ali iz svobodnega sklada žganja, je odjemnik dolžen plačati dobavitelju 20 h doklade k ceni od litra alkohola, ako temu ne nasprotujejo izrečna pogodbeni določila.

§ 6.

Donos te zvišbe doklade pripada edinole državnemu zakladu in se ne vpoštevata ob preračunu preodkazov žganjarine, ki gredó na podstavi zakona z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 14) deželnim zakladom v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel.

§ 7.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve, kolikor ni izrečno določeno kaj drugega; izvršiti ga je poverjeno Mojemu finančnemu ministru v porazumu z Mojim trgovskim ministrom in Mojim poljedelskim ministrom.

Na Dunaju, 30. dne junija 1915. l.

Franc Jožef s. r.

Stürgkh s. r.

Hohenburger s. r.

Forster s. r.

Trnka s. r.

Zenker s. r.

Georgi s. r.

Heinold s. r.

Hussarek s. r.

Schuster s. r.

Engel s. r.

Morawski s. r.

187.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 30. junija 1915. l.,

s katerim se izpreminja ukaz o dokladi k žganjarini z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 12).

Izvršuje § 5 cesarskega ukaza z dne 30. junija 1915. l. (drž. zak. št. 186) se izpreminjajo nastopna določila ukaza finančnega ministrstva z dne 23. januarja 1914. l. (drž. zak. št. 12 (ukaz o dokladi k žganjarini) z veljavnostjo od dneva razglasitve in se morajo glasiti tako:

§ 1, uvod:

Dokladi k žganjarini v znesku 70 h od hektolitrske stopnje alkohola (litra alkohola) so zavezane:

§ 2, 2. odstavek:

„V vseh primerih, v katerih je plačevati doklado k žganjarini hkratu z davščino od žganja, in sicer pri žganju, zavezanem produkcijski davščini, in pri žganju, zavezanem potrošni po nižjem postavku, je torej pobirati in neločeno zaračunjavati znesek 1 K 60 h, pri žganju, zavezanem potrošni po višjem postavku, pa znesek 1 K 80 h od litra alkohola. Puščanje na upanje se more v teh primerih zahtevati le za osnovni davek všteti doklado.“

§ 7:

„Doklada k žganjarini se povrne, ako ne gre za žganje, za katero se je zahtevala oprostitev od doklade po § 3 tega ukaza:

1. Ako se pošilja v preodkaznem postopku v dežele svete ogrske krone ali v Bosno in Hercegovino

a) s 70 h od litra alkohola v rumu, likerju, punševi esenci, nadalje v žganih opojnih tekočinah, ki so po običajnem načinu narejanja iz špirta, obdačenega

po potrošni, in se izdelujejo z destilacijo o ingredijencijah ali s prdatki,

b) s 35 h od litra alkohola za vse ostale žgane opojne tekočine.

2. Če se izvažajo čez carinsko mejo, s 35 h od litra alkohola, ako obsega pošiljatev najmanj 50 litrov žganja.

Za tiste pošiljatve, ki jih odpravi pošiljalni urad pred 1. dnem oktobra 1915. l., se daje povračilo doklade k žganjarini v primerih, imenovanih pod št. 1, lit. a, le s 50 h, v primerih, oznamenjenih pod št. 1, lit. b in št. 2, pa le s 25 h od litra alkohola, razen ako se dokaže plačilo zvišane doklade k žganjarini za alkohol, ki je v pošiljati.“

[§ 8, št. 2, odstavek 5, zadnji stavek:

„V plačilnih nalogih je navesti posamezne množine alkohola, za katere se vrača doklada, z navedbo dotičnih števil pošiljalnega vpisnika in ločeno poodčititi po § 7 se podajajoče zneske.“

Engel s. r.

